

COMMUNAUTAIRE STRATEGIE

ALGEMEEN

- Na de verkiezingen konden wij gaan voor het confederalisme. Maar daar was geen 2/3de meerderheid voor. Dan waren we de vroedvrouw van een klassieke tripartite zonder staatshervorming en zonder sociaaleconomische hervormingen.
- Nu hebben we een regering die doet wat de Vlaming al jaren vraagt.
- Alle partijen hebben daarvoor offers moeten brengen. Wij hebben ons woord gegeven dat wij geen communautaire eisen zouden stellen, en wij houden ons daar aan. Dat was nodig om de MR – als enige Franstalige partij – aan boord te krijgen.
- Is dat ideaal? Nee, maar het is de realiteit van dit land.
- Maar het communautaire komt vroeg of laat terug op tafel. De 6de staatshervorming heeft de institutionele mikmak alleen maar vergroot: de huurindexering, de activering van werkzoekenden, de complexiteit van de belastingbrief, de bijzondere financieringswet, de burgemeesterscarrousel, de gemeenschapsdienst, ...

STRATEGIE

- De N-VA-strategie werd op het congres in Antwerpen unaniem goedgekeurd.
- Bij vorige staatshervormingen zaten de Franstaligen in een zetel. Zij waren demandeur de rien. Zij wonnen altijd omdat zij het status quo verdedigden. En door de aard van de Belgische grondwet, konden zij elke hervorming blokkeren met veto's. Gevolg waren ellenlange onderhandelingen met staatshervormingen die uitdraaiden in het nadeel van de Vlamingen. Het was steeds Vlaanderen dat de verliezende partij was.
- Wij willen de rollen omdraaien. Wij willen de Franstaligen in de positie van vragende partij krijgen.
- En daarvoor zullen we de macht van het federale niveau moet gebruiken. Door een beleid te voeren dat de PS niet zint, willen wij de communautaire appetijt in Franstalig België opwekken. Want hoe je het ook draait of keert, we zullen een tweederdemeerderheid nodig hebben, met een meerderheid in elke taalgroep.
- Dat is een strategie op de lange termijn, met veel risico en zonder zekere uitkomst. Maar het is de meest realistische strategie die we hebben. Laurette Onkelinx spreekt nu al van 'la flamandisation du gouvernement'.

- Wanneer we de stap naar het confederalisme kunnen zetten, valt niet te voorspellen. Dat kan in 2019 zijn, maar dat zal van de kiezer afhangen. Niemand heeft een glazen bol, ook de N-VA niet.

OBJECTIEF V

- Objectief V blijft bestaan. Het heeft als doel het draagvlak voor confederalisme in Vlaanderen te versterken. Met het confederalisme kan Vlaanderen haar eigen beleid voeren en krijgen de Vlamingen op duurzame wijze het beleid waar zij voor stemmen.
- Objectief V legt de focus op het communautaire. In het bijzonder op de uitwerking van de Vlaamse nation building, het in wetteksten gieten van de N-VA-congresteksten over confederalisme en de internationale benchmarking.
- Objectief V wil een Vlaams (ideeën)netwerk uitbouwen, en staat open voor samenwerking met externe - N-VA en niet-N-VA - experts en partners.

VUYE/WOUTERS

- Wij nemen akte van het ontslag van Hendrik Vuye en Veerle Wouters.
- Na een goed gesprek had de partij een constructief voorstel gedaan aan beide parlementsleden om verder te blijven werken binnen de partij en aan de uitbouw van 'Objectief V'. Het voorstel was om de werkgroep te verruimen met andere deskundigen. Voor de N-VA is het evident dat de uitwerking van het partijprogramma en dan zeker het belangrijkste programmapunt niet wordt geparkeerd buiten de partij.
- De twee Kamerleden weigerden dit voorstel. Wij betreuren dat. Maar bovenal betreuren wij dat de voorbije dagen twijfel werd gezaaid over de essentie van ons Vlaams-nationalisme: de uitvoering van het confederalisme.
- Ondervoorzitter Sander Loones en Vlaams fractievoorzitter Matthias Diependaele zullen Objectief V verder uitbouwen. Zij zullen met Objectief V een doorstart maken om het draagvlak voor het confederalisme te versterken.

Q&A

Waarom moesten HV en VW geschorst worden?

- Voor alle duidelijkheid: dat had niets te maken met de inhoud van hun communicatie. Daarover verschilt niemand van mening. Wij hebben het confederalisme nodig, en de N-VA gaat daarvoor.
- Wij hebben een strategie ontwikkeld om dat te realiseren. En iedereen in de partij mag daar kritiek op formuleren in de partijraad, in het partijbestuur, in het dagelijks bestuur.
- Maar na herhaalde vraag om de partijrangen niet langer open te zetten en discussies intern te voeren, hebben HV en VW de rangen weer opengezet. Bovendien dreigden zij de partij af: als niet X, dan stap ik op. Dat is chantage. En dat is een brug te ver.

Wat hield het voorstel in?

- Het voorstel hield in dat naast HV en VW ook andere mensen betrokken zouden worden bij Objectief V: parlementsleden, externe experts, partijleden, ...
- Er zou een raad komen, die alle projecten die onder Objectief V vallen, zou coördineren. En de communicatie zou onderling afgestemd worden.
- HV en VW weigerde dit en zijn uit de partij gestapt.

Werden ze onder voogdij geplaatst, zoals HV en VW beweren?

- Nee. Maar de essentie van de partij – het confederalisme – kunnen wij toch niet uitbesteden aan een extern orgaan?
- HV en VW hadden een intellectuele vrijheid om voorstellen te formuleren. Niet om partijgenoten in de rug te schieten of de partij te chanteren.

Waarom werden HV en VW uit de partij gezet?

- HV en VW werden niet uit de partij gezet. Zij hebben besloten de partij te verlaten.
- Na een goed gesprek werd hun een voorstel gedaan om Objectief V uit te breiden met andere experts en trekkers. Zij hebben dat geweigerd en verlieten daarop de partij. Wij betreuren dat.

Volgens HV en VW wordt Objectief V nu een partijorgaan.

- Uiteraard zal Objectief V samenwerken met de partij. We gaan onze core business niet buiten de partij parkeren.
- Objectief V zal nu een doorstart maken om het draagvlak voor het confederalisme te versterken.
- Maar onder HV en VW was het ook een partijorgaan. Alle middelen, ruimte en personeelsleden kwamen van de partij.

Volgens HV en VW gaat Objectief V nu slaafs de partijlijn volgen.

- Dat is niet de bedoeling. Maar het mag ook niet de bedoeling zijn om partijgenoten onderuit te halen, interne debatten op straat te voeren en de partij te beschadigen. Wij zijn een team. In de kleedkamer mag alles gezegd worden, maar op het veld zijn trekken wij aan hetzelfde zeel.

Blijft Objectief V bestaan?

- Uiteraard. De N-VA blijft streven naar confederalisme, en zal dat ook met alle middelen doen en binnen de strategie die werd vastgelegd op het partijcongres in Antwerpen in 2014.

Wie neemt de leiding van Objectief V over?

- Bart De Wever heeft aan ondervoorzitter Sander Loones en Vlaams fractieleider Matthias Diependaele gevraagd om Objectief V verder uit te bouwen.

Wordt er een nieuwe invulling gegeven aan Objectief V?

- Het doel van Objectief V blijft het voorbereiden van de stap naar het confederalisme en daarvoor maatschappelijk draagvlak creëren. Daar verandert niets aan.

Dissidentie wordt duidelijk niet geduld bij de N-VA?

- Iedereen mag kritiek hebben op de partijtop en op de strategie die tijdens het congres in Antwerpen werd vastgelegd. Maar wij zijn een team. Kritiek geven wij in elkaars gezicht, niet in de media.

HV en VW waren de belichaming van het communautaire. Dat stoot de N-VA nu af?

- Absoluut niet. De N-VA is een Vlaams-nationalistische partij en dat zal altijd zo blijven. Wij willen de stap naar het confederalisme zetten. Maar wij willen dat doen met een strategie die ook kans op slagen heeft. Daar verandert niets aan.

Wat als het niet met de PS is, is het dan ook zonder SH?

- Dat heeft Bart De Wever nooit gezegd. Hij heeft enkel gezegd dat als de PS incontournable wordt in Franstalig België en wij gedwongen worden om met de PS te praten, dat het gespreksonderwerp dan confederalisme all the way zal zijn.

Is dit het Egmont-moment van de N-VA?

- Nee, binnen de partij bestaan geen meningsverschillen over de communautaire koers. Wij willen het confederalisme realiseren en wij hebben daarvoor een strategie die ook kans op slagen heeft.
- Dat HV en VW uit de partij stappen, heeft niets te maken met de communautaire inhoud. Wel met het beschadigen en chanteren van de partij in de media.

De achterban is verdeeld. De VVB zegt dat u in een identiteitscrisis zit en dat daarom iedereen moet zwijgen.

- De N-VA weet maar al te goed wat voor een partij zij is: een Vlaams-nationalistische partij en een gemeenschapspartij. Daarover bestaat geen enkel meningsverschil.
- En niemand moet zwijgen over het communautaire. Het doel van Objectief V was juist om het debat aan te wakkeren. Wel kunnen er in deze legislatuur geen stappen in de staatshervorming worden gezet. Dat was de prijs die wij moesten betalen voor een federale regering die voor 3/4 uit Vlaamse partijen bestaat.

- De achterban is nu ongerust omdat de perceptie is ontstaan dat de N-VA het communautaire opgeeft. Het tegendeel is waar: de strategie om het confederalisme te realiseren blijft ongeschonden.

BDW leidt de partij als een dictator. Iedereen moet zwijgen behalve de grote leider.

- Nee, iedereen mag zijn gedacht zeggen. Ook over en tegen De Wever. Maar kritiek op elkaar geven wij intern, niet in de media.
- Het probleem is niet dat HV en VW de communautaire trom roerden in de media. Dat mag iedereen. Het probleem is dat zij de rangen openzetten en de partij chanteerden. En dat is in een team onaanvaardbaar.

Is de N-VA nog wel bezig met het communautaire?

- Het communautaire is onze core business. De huidige staatstructuur werkt niet. Willen we dat Vlamingen en Franstaligen het beleid krijgen waar zij voor stemmen, dan hebben we confederalisme nodig.
- Hoe dat het best kan gerealiseerd worden, is een strategische vraag. Wij hebben gekozen voor de weg van de geleidelijkheid. Wij willen de Franstaligen in de positie van vragende partij dwingen.

BDW zegt dat hij het communautaire ook na 2019 in de frigo wil steken.

- BDW heeft gezegd dat de keuze voor ons duidelijk is: als de Franstalige kiezer de PS incontournable maakt, dan komen wij enkel aan tafel om het confederalisme te realiseren.
- BDW heeft nooit gezegd dat zonder de PS ook betekent dat het zonder staatshervorming zal zijn.
- Dus laat de boodschap duidelijk zijn: als het terug met de PS is, dan is het om het confederalisme te realiseren.

Volgens VW en HV zal een groot gedeelte van de achterban afhaken als het confederalisme niet in 2019 op tafel komt.

- Onze achterban zijn intelligente mensen die het onderscheid kunnen maken tussen tactiek en strategie. Het onderscheid tussen de doelstelling en de instrumenten die wij gebruiken om die doelstelling te realiseren.
- Wij regeren om de communautaire appetijt bij de Franstaligen op te wekken. Nog eens maanden aan tafel gaan zitten met Franstaligen die demandeur de rien zijn, dat is de eigen Vlaamse nederlaag organiseren.

HV zegt dat alle regeringen die het communautaire in de koelkast hebben gestoken, gevallen zijn over communautaire problemen.

- Alle problemen in dit land zijn communautair. Dat is het gevolg van de kaduke staatsstructuur.
- Dat probleem zal pas opgelost worden als Vlaanderen en de Franstaligen over hun eigen toekomst kunnen beslissen.
- Wij steken het communautaire niet in de koelkast, maar in de oven. En wij halen het er weer uit als de temperatuur goed zit.

De artsenquota ziet HV als een struikelsteen.

- Het is voor ons duidelijk dat de PS niet beloond mag worden voor het lakse beleid dat die partij gevoerd heeft. De PS heeft de Franstalige geneeskundestudenten jarenlang bedrogen, en die zijn daar nu de dupe van. Vlaanderen heeft zich aan de afspraken gehouden en een quotum ingevoerd.
- Voor ons is de 60/40-verhouding onaantastbaar.

SB wil het communautaire wel weer in de diepvries steken.

- SB heeft gezegd dat het aan de kiezer is om te beslissen. Dat lijkt mij de logica zelfde. Maar de kiezer moet ook alle opties krijgen om over te kunnen beslissen. De grondwet moet dus wel voor herziening vatbaar worden verklaard.

De N-VA had in 2014 het confederalisme op tafel moeten leggen, volgens HV.

- Er was geen 2/3de meerderheid om het confederalisme te realiseren na de verkiezingen.
- De grondwet was bovendien niet voor herziening vatbaar verklaard.
- Het enige alternatief was een klassieke tripartite met de klassieke recepten: meer belastingen, meer schulden, meer ongecontroleerde migratie en grotere onveiligheid.
- Dat hebben we vermeden. En we hebben onze verantwoordelijkheid genomen. En dat betekent ook compromissen maken.
- Dat de PS nog eens 5 jaar het land regeerde, zou alleszins niet in het belang van de Vlamingen zijn.

Er staat niets communautair in het regeerakkoord. Ook geen half blaadje papier over de omslag naar het confederalisme.

- Wij moeten in de eerste plaats werk maken van herstel. Dit is een sociaal-economische herstelregering.
- Willen wij dat herstel ook duurzaam verankeren, dan moeten wij de omslag naar het confederalisme maken.
- Maar dat is nu niet aan de orde. De grondwetsartikelen die confederalisme mogelijk maken, zijn niet voor herziening vatbaar verklaard. Bovendien heeft deze regering geen tweederdemeerderheid.

Paul Magnette zei op het openingscollege in Hasselt dat er met de PS niet onderhandeld zal worden over confederalisme in 2019.

- Wij voeren een beleid dat goed is voor Vlaanderen en waar de Vlamingen al decennia om vragen. Laurette Onkelinx spreekt niet voor niets over 'la flamandisation'. En vroeg of laat zal de druk op de PS onhoudbaar worden. Misschien niet vandaag. Misschien niet morgen. Maar snel.

Gaat de N-VA België dienen?

- Wij gaan de toekomst veiligstellen voor de volgende generaties. Voor Vlamingen én Franstaligen.
- Maar we zullen dat enkel structureel kunnen doen, als we na het herstel ook de omslag naar het confederalisme maken.

De N-VA heeft zelfs niet eens verkregen dat artikel 195 voor herziening wordt vatbaar verklaard./Staat artikel 195 in Atoma?

- Het is een discussie zonder voorwerp. Bij de 'voor herziening vatbaar'-verklaring wordt het parlement van rechtswege ontbonden en stopt de regering. Wat is dan de politieke waarde van zo'n engagement? Je hebt geen enkel strategische hefboom om dat af te dwingen. Het dreigement om de regering te laten vallen, zal nogal indruk maken.
- Maar in 2019 moet de keuze aan de kiezer zijn, en aan niemand anders. Geen enkele hervorming mag onmogelijk worden gemaakt. Het is dan ook niet meer dan normaal dat de grondwet voor herziening vatbaar wordt verklaard.

Wel onafhankelijkheid voor de Catalanen en Schotten, maar niet voor de Vlamingen.

- De context in Catalonië en Schotland is niet te vergelijken met de onze. Wij vormen de meerderheid in dit land, de Catalanen en Schotten zijn een minderheid in hun natiestaat.
- Elk volk heeft het recht zijn staatkundige toekomst zelf te bepalen.
- Het is aan de Catalanen en de Schotten om te bepalen hoe zij hun natievormingsproces willen realiseren. Maar je kan dat niet eenvoudigweg naar Vlaanderen kopiëren.

Vlaanderen moet onafhankelijk worden.

- Dat horen wij graag. Maar de volgende vraag is dan: hoe gaat men dat realiseren? Waar gaat men die meerderheid vinden? Zelfs als het Vlaams Parlement bij gewone meerderheid de onafhankelijkheid uitroept, waar gaat men die vinden?
- Wij hebben gekozen voor een realistische strategie om het confederalisme te realiseren. Niet door wéér een Vlaamse nederlaag te organiseren door eindeloos te onderhandelen in een kasteel met Franstaligen die alles blokkeren, maar juist door de Franstaligen vragende partij te maken voor een staatshervorming.

Is de N-VA nog wel voor Vlaamse onafhankelijkheid?

- In het allereerste artikel van de N-VA-statuten staat dat de partij voor onafhankelijkheid is. En dat zal zo blijven. Dat is het einddoel.
- Maar het eerstvolgende doel is het confederalisme. In dat systeem krijgt Vlaanderen alle bevoegdheden en enkel die zaken die wij nog gezamenlijk met de Franstaligen willen organiseren, komen toe aan het confederale niveau.

De N-VA belgiciseert.

- En volgens Laurette Onkelinx vervlaamt België. Wij geven nu de Vlamingen het beleid waar ze al jaren voor stemmen maar nooit kregen.
- De Franstaligen hebben nu een federale regering waar maar 1 op de 4 Franstaligen voor gestemd heeft.
- Is dat democratisch? Wel als België één democratie is. Maar dat is het niet. Het is een optelsom van twee democratieën.

De N-VA profileert zich met Belgische symbolen: leger, politie, staatsveiligheid, de koning, 21 juli,

... De N-VA wordt een systeempartij.

- We hebben federaal onze verantwoordelijkheid genomen. En dan moet je niet flauw doen: daar horen ambtelijke en protocollaire verplichtingen bij.
- De N-VA-mandatarissen vervullen de plicht die bij hun ambt hoort. Niets minder, maar zeker ook niets meer.
- En dat betekent dat een aantal N-VA-ministers een protocollaire functie hebben als minister van Binnenlandse Zaken, minister van Defensie of voorzitter van de Kamer. In een Belgisch decorum.
- Dat hoort er nu eenmaal bij en dat wisten we van bij het begin. Daar gaan we niet flauw over doen.

Met dit beleid gaat de N-VA de PS er nooit toe aanzetten om zelf vragende partij te worden voor een SH, laat staan confederalisme.

- Dat denk ik niet. We zijn zeer snel op de limieten van de 6de SH gebotst. De bric-à-brac die dat heeft voortgebracht, kan alleen opgelost worden door een nieuwe staatshervorming.
 - o De enorme complexiteit rond de huurindexering: wie is nu bevoegd? Er is een concurrerende bevoegdheid. Maar wie mag de beslissing nemen?
 - o De activering van werkzoekenden:
 - De criteria waaraan je moet voldoen als werkloze (het 'normatieve kader' inzake de beschikbaarheid voor werk, het aanvaarden van een passende job, etc.) is een exclusieve federale bevoegdheid.
 - De uitvoering ervan (controle op de beschikbaarheid en sanctionering) zit bij de regio's (VDAB, Forem, Actiris).

- Ook de belastingbrief wordt stilaan onbegrijpelijk door de verdeling van de woonfiscaliteit tussen het Vlaamse en het federale niveau. Dat worden 108 vakjes in de aangifte van de personenbelasting.
- Zelfs de administratie kan niet meer aan de complexiteit van de BFW na de 6de SH uit.
- In combinatie met het democratisch deficit dat steeds één landsdeel nooit het beleid krijgt waarvoor het heeft gestemd (decennialang Vlaanderen, nu Wallonië), kan dat alleen opgelost worden door confederalisme.
- Het is onvermijdelijk dat we daar naar evolueren. En dat besef sijpelt ook door aan de andere kant van de taalgrens. Wij hebben geduld. Wij zijn een partij van evolutie, niet van revolutie.

De N-VA doet niets om de transfers af te bouwen. Volgens Jambon is dat maar onderdeel van hun 'marketing'.

- De transfers zijn n het probleem niet. In andere landen zijn er ook solidariteitsmechanismen.
- Het probleem is dat transfers transparant moeten zijn, een duidelijk doel moeten hebben en aanzetten tot verbetering. Dat is bij Belgische transfers niet het geval.
- De transfers zijn ondoorzichtig, complex en stimuleren een regio niet om het economisch beter te doen. Want dan vallen de inkomsten terug. Goed beleid wordt niet beloond, maar afgestraft.
- Als de transfers omgekeerd waren, zouden wij nog voor confederalisme pleiten. Het illustreert dat het huidige systeem werkt niet. Dat bedoelde Jan Jambon met 'marketing'.

Gaat de N-VA de transfers naar Wallonië aanpakken?

- Een aantal structurele hervormingen in de sociale zekerheid zullen hun effect hebben op de financiële stromen tussen de gewesten.
- Maar de transfers aanpakken, zal enkel kunnen als ook de staatsstructuur wordt aangepast aan de sociologische, economische en politieke realiteit van het land.

Een regering zonder de PS is al een SH op zich. Nochtans was de N-VA het daar in 2007 niet mee eens.

- En nog steeds niet. De Vlamingen krijgen nu het beleid waarvoor ze gestemd hebben. Maar structureel lost dat niets op. De PS kan altijd terugkeren naar de regering.

- Bovendien is maar ¼ van het Franstalige electoraat vertegenwoordigd in de federale regering.
- Deze federale regering is noodzakelijk, want er moest dringend hervormd worden. Maar op de lange termijn kan enkel confederalisme het probleem oplossen.

De N-VA is zelf onderdeel geworden van de belgitude. De N-VA is een systeempartij geworden. Een partij als alle anderen.

- De N-VA neemt haar verantwoordelijkheid op Vlaams en federaal niveau. Maar het DNA van de partij is niet veranderd.
- Wij zijn een Vlaams-nationalistische gemeenschapspartij met een duidelijke visie op dit land en de sociale en economische problemen.
- Wij hebben een strategie op lange termijn. En dat is een risico. Maar ik ben daar optimistisch in.

Het enige wat de N-VA op Vlaams vlak verwezenlijkt heeft is 5 jaar communautaire stilstand.

- We hebben een regeerakkoord afgesloten, en voeren dat loyaal uit.
- Wij voeren een beleid dat jarenlang door de PS onmogelijk werd gemaakt. Een sociaal-economisch herstelbeleid. Een correct veiligheidsbeleid. Een inzetbaar leger. Veiligheidsdiensten die de middelen en de mankracht hebben om terrorisme te bestrijden. Een streng maar rechtvaardig migratiebeleid.
- Maar wij hanteren daarbij een strategie. Wij gebruiken de federale staat om het beleid te voeren dat de Vlaming al decennia vraagt maar nooit kreeg. De N-VA wordt niet Belgischer, de N-VA maakt de federale overheid Vlaamser. En dat zal bij de PS de appetijt aanwakkeren om volgende stappen te zetten in de staathervorming.
- Wanneer het moment zich aandient, valt niet te voorspellen, het is aan de kiezer om daarover te oordelen.